

3. Співак В. А. Корпоративна культура / В. А. Співак. – СПб.: Питер, 2001. – С. 352.
4. Максименко А. А. «Организационная культура: системно-психологические описания: Учеб. пособие». – Кострома: КГУ им. Н. А. Некрасова, 2003. – 168 с.
5. Носков В. Психологічні детермінанти корпоративної культури / В. Носков, А. Кальянов, О. Єфросиніна // Політичний менеджмент. – 2006. – № 17. – С. 76-88.
6. Визначення організаційної (корпоративної) культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://hr-portal.ru/pages/okk/ook.php>

Зубрицкая Я.О., Малько А.К.

Запорожский национальный технический университет

АНАЛИЗ СОСТОЯНИЯ КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ СРЕДИ СТУДЕНТОВ ВЫСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ

Аннотация

Исследованы теоретические вопросы сущности и структуры корпоративной культуры. Проведен анализ состояния корпоративной культуры среди студентов высшего учебного заведения, а именно – кафедры управления персоналом и экономики труда (УПиЕТ) Запорожского национального технического университета (ЗНТУ). Определены характерные черты и конкретные факторы, которые определяют корпоративную культуру среди студентов кафедры УПиЕТ ЗНТУ. Разработаны рекомендации для дальнейшего развития корпоративной культуры в вышеупомянутом структурном подразделении вуза.
Ключевые слова: развитие, организационная культура, корпоративная культура, высшее учебное заведение.

Zubrytska Ya.O., Malko O.K.

Zaporizhzhya National Technical University

THE ANALYSIS OF THE CORPORATE CULTURE AMONG STUDENTS OF THE HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

Summary

The article investigates the theoretical basis of the nature and structure of the corporate culture. The analysis of corporate culture among students of higher educational institution was provided (namely, the Department of Personnel Management and Labour Economics (PMLE) of Zaporizhzhya National Technical University (ZNTU)). The paper defines the specific characteristics and concrete factors which determine corporate culture among students of the PMLE Department of ZNTU. There were provided the recommendations for the further development of the corporate culture at the structural unit of a higher educational institution mentioned above.

Keywords: development, organizational culture, corporate culture, higher education institution.

УДК 657.3

ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ

Кінева Т.С., Вишнеvsька І.В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

У статті розглянуто сутність оцінки фінансового стану підприємства. Досліджено, що є необхідністю проведення аналізу фінансового стану підприємства, розкрита їх характеристика. Надано комплексне визначення досліджуваної категорії. Визначено напрями практичної реалізації фінансового стану. Проведено дослідження фінансового стану на прикладі СТОВ «Агрофірми Корсунь».

Ключові слова: управління, оцінка, аналіз, фінансовий стан, показники фінансового стану.

Постановка проблеми. Управління підприємством – це складний багатогранний процес, який потребує постійного удосконалення контролю за діяльністю підприємства з метою покращення

ефективності його функціонування, а також визначення перспектив щодо його розвитку у майбутньому. Проблема оцінки та аналізу фінансового стану підприємства була завжди актуальною. Та-

кою ж вона є і сьогодні, оскільки, з однієї сторони, він є результатом діяльності підприємства, тобто його основних досягнень, а з іншої – визначає передумови розвитку підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Проблема питання щодо управління фінансовим станом підприємства займаються сучасні наукові дослідники. Левову частку у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансового стану підприємств внесли такі науковці як О.І. Барановський, Л.Д. Білик, В.Г. Белоліпецький, І.О. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, Л.Д. Буряк, О.Н. Волкова, О.Д. Василик, К.В. Измайлова, Г.П. Герасименко, В.В. Ковальов, М.Я. Коробов, Т.М. Ковальчук, Л.А. Лахтіонова, А.М. Поддєрьогін, О.О. Терещенко, Г.В. Савицька, С.І. Шкарбан, М.І. Яцків, М.Г. Чумаченко та ін.

Завдання дослідження. До основних завдань можна віднести дослідження необхідності та сутності оцінки фінансового стану підприємства, визначення важливості її постійного проведення, дослідження використаних показників, отриманих у результаті аналізу та відповідності їх фактичних значень до установлених нормативів для конкретного підприємства, а також ідентифікацію факторів, які, в певній мірі, вплинули на значення показників, та визначили необхідність його величини на перспективу в майбутньому та способів її досягнення.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий стан підприємства неодмінно залежить від результатів його фінансової, комерційної та виробничої діяльності. Основними чинниками, які позитивно впливають на фінансовий стан підприємства є: безперебійний випуск високоякісної продукції та її реалізація.

Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [28, с. 2].

На сьогодні більшість з господарюючих суб'єктів нерационально використовують власні фінансові ресурси. В результаті цього знижується їх платоспроможність і, як наслідок, це може призвести до можливих перебоїв у постачанні виробництва й реалізації продукції, суттєвих розбіжностей між запланованим та фактичним прибутком (в основному від операційної діяльності), неможливості повернути кошти кредиторам у визначений термін, а також до підвищення економічних санкцій за рахунок прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства.

Кожне підприємство намагається досягти стабільного фінансового стану, тобто забезпечити достатнє створення обсягу фінансових ресурсів, що впливає на своєчасність розрахунків з початковими, бюджетом, кредиторами та іншими ланками фінансової системи, подальший економічний та соціальний розвиток підприємства.

Одна з найбільш важливих характеристик фінансового стану підприємства – забезпечення стабільності та розвитку його діяльності в майбутньому. Вона тісно пов'язана із загальною фінансовою структурою підприємства, його залежністю від кредиторів та інвесторів.

Мета оцінки фінансового стану підприємства полягає у виявленні проблем його функціонування, розробці і реалізації заходів, які направлені на швидке відновлення платоспроможності, та достатнього рівня фінансової стійкості, а також розгляд всіх можливих варіантів щодо продовження своєї господарської діяльності, яка в майбутньому призведе до зростання виробничого потенціалу та забезпечить прибутковість підприємства.

Цілями аналітичної оцінки фінансового стану є:

- оцінка фінансового становища на конкретну дату;
- оцінка кількісних і якісних змін фінансового стану;
- визначення факторів, що впливають на фінансовий стан;
- виявлення змін показників фінансового стану;
- визначення тенденцій зміни фінансового стану на основі прийомів прогнозування.

При цьому основними етапами проведення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання є:

I етап – визначення мети аналізу та підходів до нього;

II етап – оцінка якості інформації, представлені для аналізу;

III етап – визначення методів аналізу, проведення самого аналізу та узагальнення отриманих результатів.

Для оцінки фінансового стану підприємства важливим є визначення самого поняття «фінансовий стан підприємства». На сьогоднішній день існує безліч трактувань науковців щодо визначення даного поняття. Їх пропозиції щодо визначення поняття «фінансовий стан» насамперед зводяться до трактування з урахуванням лише декількох окремих елементів фінансового стану підприємства, які не дають можливості повністю охарактеризувати його. У сучасних умовах господарювання підприємств поряд з такими елементами як платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, що визначається, зокрема, ефективністю оборотних коштів, прибутковістю підприємства, важливим є врахування й інших елементів, таких як: потенціал формування та повнота використання фінансових ресурсів, збалансування грошових потоків і рівень фінансового ризику [2].

Погодитися з даним визначенням, яке пропонується у Великому економічному словнику, можна лише частково, оскільки фінансовий стан характеризується структурою активів і пасивів без їх порівняння, яке здійснюється при складанні балансу ліквідності.

На думку Вознюк Г.Л., А.Г. Загородній та Т.С. Смовженко, визначення поняття «фінансовий стан» обмежується лише наявністю фінансових ресурсів, здійснення грошових розрахунків указує тільки на рух грошових коштів у процесі нормальної господарської діяльності.

Учені Н.А. Русак та В.А. Русак в своїх наукових публікаціях дещо розширюють сутність такого поняття. Проте слід зазначити, що фінансовий стан не може характеризуватися лише двома елементами: платоспроможністю та фінансовою стійкістю.

Особливість визначення Г.В. Савицької полягає в тому, що автор визнає фінансовий стан еко-

номічною категорією та підкреслює, що вона відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та здатність підприємства до саморозвитку саме на фіксований момент часу, адже далі ситуація може бути іншою.

Доволі вагомим, але дещо суперечливим є визначення фінансового стану підприємства, що наводять М.Г. Чумаченко та інші, адже слід зауважити, що фінансовий стан підприємства – це не показник або сукупність показників, за допомогою яких він лише кількісно вимірюється.

Проаналізувавши різні точки зору науковців, щодо визначення фінансового стану підприємства як статичного та динамічного поняття, можемо для себе зазначити, що його сутність проявляється як у статичній, тобто на певний період часу, так і в динамічній, тобто в характеристичній діяльності підприємства у конкретному визначеному періоді.

У наведених вище визначеннях поняття фінансового стану – воно трактується здатністю підприємства розвиватися на чітко фіксований момент часу, тобто більшість науковців розглядають фінансовий стан як статичний стан, а це спричиняє невизначеність розвитку в майбутньому.

Поняття фінансового стану визначалося на основі узагальнення дефініцій, що дозволило представити його як комплексну оцінку результату взаємодії елементів фінансово-економічних відносин, яка є похідною від обсягів наявних фінансових ресурсів, їх розміщення та якості використання [3, с. 3].

У сучасних умовах господарювання, також дуже важливим для фінансового стану підприємства є його аналіз, який необхідний для розробки планів та прогнозів фінансового оздоровлення підприємства в майбутньому. Фінансовий стан підприємства треба усебічно й систематично оцінювати з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу.

Основними методами аналізу фінансового стану підприємства є:

- аналіз абсолютних показників;
- горизонтальний аналіз – визначення динаміки зміни фінансових показників шляхом співставлення позиції звітності з попереднім періодом;
- вертикальний (структурний) аналіз – виявленням рівня впливу кожної статті звітності шляхом визначення структури підсумкових фінансових показників на результат у цілому;
- трендовий аналіз – порівняння кожної фінансової статті з рядом попередніх періодів та визначення тренду, тобто динаміки зміни показника, очищеної від випадкових впливів і індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою тренда формують можливі значення показників у майбутньому, а отже ведеться перспективний аналіз;
- просторовий аналіз – порівняльний аналіз зведених показників звітності по складовим їх елементам (структурні підрозділи);
- аналіз відносних показників – розрахунок співвідношень між окремими позиціями фінансової звітності, визначення взаємозв'язку між показниками;
- факторний аналіз – аналіз впливу окремих факторів на результативну ознаку за допомогою детермінованих і стохастичних прийомів дослідження.

Він відображає всі аспекти його фінансово-господарської діяльності. За допомогою аналізу фінансового стану підприємства зацікавлені сторони (інвестори, кредитори, менеджери тощо) можуть оцінити минулий, звітний та перспективний стан підприємства в ринковому середовищі і прийняти найбільш раціональні рішення, які можуть впливати на його подальшу виробничо-господарську діяльність.

Основною складовою процесу управління підприємством є також саме аналіз його фінансового стану. Головними напрямками практичної реалізації фінансового стану є визначення перспектив його розвитку та виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування підприємства.

Аналіз фінансового стану підприємства характеризує конкретні напрями проведення аналітичної оцінки, дає можливість виявити найважливіші позиції та найслабкіші сторони у фінансовому стані конкретного підприємства.

Так, як стійкий фінансовий стан підприємства формується в процесі всієї його виробничо-господарської діяльності – його оцінку можна об'єктивно здійснити лише за допомогою комплексу системи показників, які детально й усебічно характеризують господарський стан підприємства. Головним серед завдань кожного підприємства є виявлення шляхів покращення фінансового стану. Саме тому, тема аналізу та оцінки фінансового стану підприємства є досить актуальною.

Згідно з цим, результати фінансового аналізу дають змогу відповісти на питання щодо найважливіших засобів застосування, що використовуються для поліпшення фінансового стану конкретного підприємства в конкретний період часу його діяльності.

Тому проведемо дослідження фінансового стану СТОВ «Агрофірми Корсунь». Дані показники розраховувались за звітний 2014 рік.

Джерелом визначення показників фінансового стану суб'єкта господарювання є:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2);
- Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом та непрямим методом);
- Звіт про власний капітал;
- Примітки до річної фінансової звітності;
- Дані оперативного та статистичного обліку;
- Додаткова інформація.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує негайну готовність товариства ліквідувати поточні зобов'язання і визначається як відношення суми грошових коштів товариства, їх еквівалентів та поточних фінансових інвестицій до суми поточних зобов'язань. Станом на 2013 та 2014 роки, відповідно з розрахунком коефіцієнта товариство не готове негайно ліквідувати поточні зобов'язання.

Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) характеризує готовність товариства ліквідувати поточні зобов'язання і визначається як відношення оборотних активів товариства до суми поточних зобов'язань товариства. Так, як розрахований коефіцієнт ліквідності в 2013 та 2014 роках значно більший за нормативне значення показника – це свідчить про те, що товариство може ліквідувати поточні зобов'язання.

Таблиця 1
Показники фінансового стану
СТОВ «Агрофірми Корсунь» за 2014 рік

№	Показники	Нормативне значення показника	На початок року	На кінець року
1	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25 – 0,5	0,32	1,78
2	Коефіцієнт загальної ліквідності	1,0 – 2,0	30,18	31,49
3	Коефіцієнт фінансової стійкості	0,25 – 0,5	0,96	0,96
4	Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом	0,5 – 1,0	0,04	0,04

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує співвідношення власних коштів та вартості майна товариства. Розрахований показник на початок року знаходиться в межах нормативного значення та свідчить про відносно стійкий фінансовий стан товариства.

Відсоток власних коштів у власному майні на кінець 2014 року вказує на те, що товариство має достатній рівень фінансової стійкості, тобто воно є відносно незалежним від зовнішніх фінансових джерел. Розрахований показник на кінець року знаходиться в межах нормативного значення – це свідчить про відносно стійкий фінансовий стан товариства.

Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом характеризує співвідношення зобов'язань та власних коштів товариства. Роз-

рахований показник свідчить про те, що товариство має незначну залежність від залучених коштів, як в 2013, так і в 2014 році.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, оцінка фінансового стану підприємства є важливою умовою для нормального його функціонування в умовах сьогоденного ринку. Комплексна аналітична оцінка є необхідним фактором для ведення діяльності підприємства усіх форм власності. Вона є суттєвою для основних її користувачів (інвестори, власники, керівники, органи державного управління, банки, постачальники та інші кредитори, працівники підприємства, юридичні та фізичні особи), яких неодмінно цікавить фінансово-господарська діяльність.

Проведення аналізу фінансового стану підприємства за розглянутою у статті методикою дозволяє: чітко виділити область аналізу, необхідну і достатню для оцінки фінансового стану підприємства; достовірно і повно оцінити фінансовий стан на основі співставлення показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності використання майна з їх нормативними значеннями; забезпечити можливість проведення аналізу стану з врахуванням техніко-економічних чинників; розрахувати взаємозв'язок між результативними ознаками та факторами впливу; оцінити реальну платоспроможність підприємства на основі збалансованості доходів і витрат підприємства; розрахувати реальні доходи від мобілізації резервів поліпшення фінансового стану підприємства.

Список літератури:

1. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. посібник. / В. О. Мец – К.: КНЕУ, 2010. – 132 с.
2. Фінанси підприємств: Підручник / За ред. А. М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2002, – 460 с.
3. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. – К.: Знання, 2012. – 662 с.
4. Економічний аналіз: Навч. посіб. / М. А. Болдох, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток / За ред. М. Г. Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2014. – 540 с.

Кинева Т.С., Вишнева І.В.

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

ОЦЕНКА И АНАЛИЗ ФИНАНСОВОГО СОСТОЯНИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ: СУЩНОСТЬ И НЕОБХОДИМОСТЬ

Аннотация

В статье рассмотрена сущность оценки финансового состояния предприятия. Исследовано, что является необходимостью проведения анализа финансового состояния предприятия, раскрыта их характеристика. Дано комплексное определение исследуемой категории. Определены направления практической реализации финансового состояния. Проведено исследование финансового состояния на примере ООО «Агрофирмы Корсунь».

Ключевые слова: управление, оценка, анализ, финансовое состояние, показатели финансового состояния.

Kyneva T.S., Vyshnevskaya I.V.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

ASSESSMENT AND ANALYSIS OF THE FINANCIAL CONDITION OF THE COMPANY: THE NATURE AND NECESSITY

Summary

The essence of an assessment of a financial condition of the enterprise. Researched need of carrying out the analysis of a financial condition of the enterprise is considered in the article, their characteristic is opened. Complex definition of studied category is made. The directions of practical implementation of financial status. A study of the financial condition on the example of LLC «Agro Korsun».

Keywords: management, assessment, analysis, financial condition, performance financial condition.

УДК 330.322:338.486(477)

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ ЗА ДЖЕРЕЛАМИ ФІНАНСУВАННЯ

Кіш Г.В.

Ужгородський національний університет

Стаття присвячена проблемам формування інвестиційного забезпечення економіки України загалом, та туристичної галузі зокрема, за основними джерелами інвестування. Розглянуто основні тенденції та структури залучення іноземних інвестицій. Досліджено інвестиційну привабливість економіки України за різними індексами. Представлено інвестиційну привабливість країни за регіональним принципом. Розглянуто особливості внутрішніх джерел інвестування.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційне забезпечення, іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, туристична галузь, джерела фінансування.

Постановка проблеми. Економічна діяльність окремих суб'єктів господарювання значною мірою характеризується обсягом здійснюваних інвестицій. Це стосується зокрема і туристичного бізнесу. Власне інвестиції, акумулюючи підприємницький, державний та змішаний капітал, забезпечуючи доступ до сучасних технологій та менеджменту, пришвидшують розвиток ринку товарів та послуг, сприяють макроекономічній стабілізації, формуванню національних інвестиційних ринків, розвитку туристичної інфраструктури. Для успішного вирішення проблеми залучення та реалізації інвестицій туристичними підприємствами, доцільно визначити основні джерела формування інвестиційного забезпечення, і здійснити оцінку ефективності інвестиційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні основи інвестиційної діяльності та її особливості в різних сферах економіки глибоко досліджено в роботах відомих зарубіжних вчених, зокрема: Е. Домара, Дж. Кейнса, К. Маркса, А. Маршалла, А. Пігу, Д. Рікардо, П. Самуельсона, А. Смита, Р. Солу, П. Фішера, М. Фрідмена, Е. Хансена, Р. Харрода, Р. Хоутрі, Й. Шумпетера. Питання інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку висвітлюються вітчизняними економістами, такими як: Ю. Бажал, В. Беседін, З. Варналій, Т. Вахненко, О. Гаврилук, А. Галицький, В. Геєць, О. Гонта, А. Гриценко, Б. Губський, В. Зимовець, Н. Ковтун, В. Корнеєв, М. Крачило,

М. Крупка, П. Курмаєв, О. Махмудов, А. Музиченко, В. Осецький, Б. Панасюк, В. Савченко, В. Семиноженко, М. Скрипниченко, Д. Стеченко, О. Удалих, В. Шевчук, Л. Федулова, А. Чухно та інші. Вагомий внесок у вивчення економічної ефективності і організації в галузі туризму здійснили Г. Алейнікова, І. Балабанов, А. Гайдук, В. Герасименко, В. Гуляєв, М. Долішній, Л. Дядечко, А. Здоров, В. Квартальнов, М. Мальська, Н. Фоменко, В. Худо, А. Чудновський, В. Янкевич та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значні напрацювання у дослідженні принципів питань активізації інвестиційної діяльності, залишаються недостатньо розкритими та обґрунтованими ряд наукових і практичних проблем: формування сприятливого інвестиційного середовища в туристичній галузі; обґрунтування системи заходів державного управління по активізації інвестування в туризмі, удосконалення методів стимулювання інвестування, налагодження системи вибору та реалізації інвестиційних проектів на основі економічної ефективності та ін.

Мета статті. Метою даної роботи є комплексний аналіз основних джерел формування інвестиційного забезпечення економіки загалом, та туристичної галузі зокрема, а також визначення засад фінансування інвестиційних проектів та оцінки інвестиційної привабливості економіки країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Враховуючи сучасний стан туризму в Україні,